

Nature Tourism and Landmines

Bosnian transcript in Latin:

Uh, previše toga se u Bosni i Hercegovini mora vidjeti i mora posjetiti. Definitivno, Bosna i Hercegovina ne radi na turizmu, na promociji turizma koliko rade, recimo, Republika Hrvatska sa promocijom njihove obale, ili recimo Republika Slovenija sa promocijom njihovog, je li, planinskog lanca koji nije toliko velik. Onaj, priroda je u Bosni i Hercegovini veoma zanimljiva, i ne želim da ljude činim paranoičnim, ali želim da naglasim da ukoliko žele stvarno da posjećuju bosanske rijeke, bosanske livade, bosanske planine, obavezno se kod lokalnog stanovništva raspitaju koliko je sigurno posjećivati određena, dakle, mjesta zbog, je li, rata koji se ovdje desio od 1992. do 1995. Tu i tamo se još uvijek nalaze minska polja koja su označena a i neoznačena, tako da ne bih volio nikoga da prepadam, ali bolje spriječiti nego liječiti, to je jedna stara izreka u Bosni i Hercegovini, tako da se turisti koji nisu prije bili u Bosni i Hercegovini raspitaju i u svojoj turističkoj agenciji, ali i kod lokalnog stanovništva koliko je sigurno otići na neko, je li, onaj... Izletišta, ili na neko mjesto.

Bosna i Hercegovina obiluje velikim brojem spomenika, kako recimo spomenika iz doba Otomanske imperije, spomenika iz Austro-Ugarske, pa čak i spomenika iz Narodno-oslobodilačkog rata, dakle iz perioda nekog Drugog svjetskog rata; dakle, u Bosni i Hercegovini ćete naći spomenike koje su dizali partizani, koji su veoma, veoma impresivni, ne samo zbog svoje veličine, nego i zbog svoje historije, a razbacani su širom cijele Bosne i Hercegovine.

Izdvojiti neki grad posebno i reći da se neki grad treba posjetiti više ili manje definitivno bi bilo nepravedno prema drugim gradovima, ali eto, da naglasimo da je recimo obavezna posjeta Sarajevu, Mostaru, Banja Luci, ali kažem i ostalim gradovima u Bosni i Hercegovini, jer stvarno svaki grad krije definitivno svoju čar, koju ne možete ni otkriti u prvoj posjeti, već ćete se morati vraćati i vraćati kako bi što više i što bolje se upoznali sa Bosnom i Hercegovinom.

Bosnian transcript in Cyrillic:

Ух, превише тога се у Босни и Херцеговини мора видјети и мора посјетити. Дефинитивно, Босна и Херцеговина не ради на туризму, на промоцији туризма колико раде, рецимо, Република Хрватска са промоцијом њихове обале, или рецимо Република Словенија са промоцијом њиховог, је ли, планинског ланца који није толико велик. Онај, природа је у Босни и Херцеговини веома занимљива, и не желим да људе чиним параноичним, али желим да нагласим да уколико желе стварно да посјећују босанске ријеке, босанске ливаде, босанске планине, обавезно се код локалног становништва распитају колико је сигурно посјећивати одређена,

дакле, мјеста због, је ли, рата који се овдје десио од 1992. до 1995. Ту и тамо се још увијек налазе минска поља која су означена а и неозначена, тако да не бих волио никога да препадам, али боље спријечити него лијечити, то је једна стара изрека у Босни и Херцеговини, тако да се туристи који нису прије били у Босни и Херцеговини распитају и у својој туристичкој агенцији, али и код локалног становништва колико је сигурно отићи на неко, је ли, онај... Излетиште, или на неко мјесто.

Босна и Херцеговина обилује великим бројем споменика, како рецимо споменика из доба Отоманске империје, споменика из Аустро-Угарске, па чак и споменика из Народно-ослободилачког рата, дакле из периода неког Другог свјетског рата; дакле, у Босни и Херцеговини ћете наћи споменике које су дизали партизани, који су веома, веома импресивни, не само због своје величине, него и због своје историје, а разбацани су широм цијеле Босне и Херцеговине.

Издвојити неки град посебно и рећи да се неки град треба посјетити више или мање дефинитивно би било неправедно према другим градовима, али ето, да нагласимо да је рецимо обавезна посјета Сарајеву, Мостару, Бања Луци, али кажем и осталим градовима у Босни и Херцеговини, јер стварно сваки град крије дефинитивно своју чар, коју не можете ни открити у првој посјети, већ ћете се морати враћати и враћати како би што више и што боље се упознали са Босном и Херцеговином.

English translation:

Oh, there are too many things to see and visit in Bosnia and Herzegovina. Bosnia and Herzegovina is definitely not doing enough when it comes to tourism – I mean, the promotion of tourism – compared to the Republic of Croatia with the promotion of their coast, or the Republic of Slovenia with the promotion of their mountain chain which is not even that large. [laughter] The nature in Bosnia and Herzegovina is very interesting. I don't want to make people paranoid, but I do want to emphasize that if they are interested in visiting Bosnian rivers, Bosnian meadows, Bosnian mountains, they must ask the local population about the safety of visiting certain spots because of the war which took place here between 1992 and 1995. There are a few minefields¹ here and there; some are

¹ Bosnia and Herzegovina's contamination with land mines originates exclusively from the 1992-1995 war in Bosnia. By 1996, some two million land mines and unexploded munitions were scattered across the territory of Bosnia and Herzegovina. By 2008, about 220,000 land mines and unexploded munitions remained present in various locations. As of 2011, Bosnia and Herzegovina is still one of the most mine-contaminated countries in Europe. The total suspect area is currently around 1.442,84 sq.km, or 2.81% of the country.

Sources: Land mine contamination in Bosnia and Herzegovina. (n.d.) In *Wikipedia*. Retrieved November 28, 2011 from http://en.wikipedia.org/wiki/Land_mine_contamination_in_Bosnia_and_Herzegovina

BH MAC. (2011). Bosnia and Herzegovina Mine Situation - New Assessment Results. Retrieved November 28, 2011 from <http://www.bhmac.org/en/stream.daenet?kat=18>

marked and some are still unmarked. So, I don't want to scare anyone, but it's better to be safe than sorry, as the saying goes in Bosnia and Herzegovina². So, tourists who haven't previously visited Bosnia and Herzegovina should ask their tourist agency or the local population about how safe it is to visit certain... picnic spots and other places.

Bosnia and Herzegovina is home to many monuments, such as monuments from the Ottoman Empire era, monuments from the Austro-Hungarian era, and even monuments from the People's Liberation War³ – that is, from the period of World War II. Thus, there are monuments in Bosnia and Herzegovina built by Partisans which are very, very impressive – not solely because of their size, but their history as well – and they can be found throughout Bosnia and Herzegovina.

To single out a particular city, or to say that one city should be visited [over another], would definitely be unjust towards other places, but I should emphasize that a visit to Sarajevo, Mostar and Banja Luka are mandatory, as well as other cities in Bosnia and Herzegovina, because each city has its own allure which can't be discovered in one visit only, so you'll have to go back several times in order to get to know Bosnia and Herzegovina better.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2012 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated

² *Bolje spriječiti nego liječiti* (lit. trans. “It’s better to prevent something, than to cure it afterwards”): this saying has the same meaning as “Better safe than sorry.” However, please note that the literal translation differs significantly.

³ People’s Liberation War was the war fought in occupied Yugoslavia during World War II (1941–1945) between the Yugoslav resistance forces and the Axis Powers.